

13 **Samengevoegde vragen van**

- **Nathalie Muylle aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Het rapport van het Rekenhof over de arbeidsongevallen" (55024241C)**
- **Björn Anseeuw aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Het verslag van het Rekenhof rond de preventieopdracht voor arbeidsongevallen van Fedris" (55024337C)**
- **Gaby Colebunders aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Een extra preventiebijdrage voor arbeidsongevallen" (55024364C)**

13 **Questions jointes de**

- **Nathalie Muylle à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le rapport de la Cour des comptes sur les accidents du travail" (55024241C)**
- **Björn Anseeuw à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le rapport de la Cour des comptes sur la mission de prévention des accidents du travail de Fedris" (55024337C)**
- **Gaby Colebunders à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Une contribution de prévention supplémentaire pour les accidents de travail" (55024364C)**

13.01 **Nathalie Muylle** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we hebben het rapport van het Rekenhof omtrent de arbeidsongevallen allemaal gezien, en dat was nogal verschroeiend. Was het ook verrassend? Dat denk ik niet. De cijfers nemen ongelooflijk sterk toe en in uw beleidsnota hebt u ook aangehaald dat er aanpassingen moeten gebeuren en dat daarover een debat moet worden gevoerd.

Sinds 2009 kunnen bedrijven voor hun verantwoordelijkheid geplaatst

13.01 **Nathalie Muylle** (CD&V): Il ressort du rapport de la Cour des comptes que le nombre d'accidents du travail est en forte augmentation. Depuis 2009, les entreprises peuvent être invitées à assumer leur responsabilité mais ce système ne fonctionne pas. Le nombre de refus des compagnies

worden, maar dat systeem faalt. Niet enkel worden er alleen kleine bedrijven gesanctioneerd. Bovendien kan een eventuele boete ook niet afgedwongen worden zodat deze bedrijven vaak de dans ontspringen. We zitten nu bovendien in een periode met veel langdurige zieken, zoals in de vorige debatten aan bod kwam. Er moet dus iets veranderen aan die stijgende cijfers.

Naar aanleiding van de beleidsverklaring heb ik aangehaald dat sinds 1985 het aantal weigeringen van verzekeringsmaatschappijen om arbeidsongevallen te erkennen exponentieel stijgt. Verzekeringsondernemingen die weigeren een ongeval te erkennen als arbeidsongeval moeten dit melden aan Fedris. Fedris onderzoekt slechts 15 % van die ongevallen. Daarvan blijkt er in 10 % van de gevallen toch wel voldoende reden om het arbeidsongeval te erkennen. Dat betekent dat je op jaarbasis 1.800 slachtoffers hebt die onterecht niet erkend worden.

Dat is een van de vele problemen, maar het toont aan dat er actie ondernomen moet worden. Ik heb in de pers gezien dat u een actieplan wil. Wat wilt u daarin juist doen? Wat is de timing? Hoe gaat u daarmee aan de slag.

13.02 Björn Anseeuw (N-VA): Ik heb hierover ook een vraag ingediend, mijnheer de minister. Het gaat om het rapport van het Rekenhof, gepubliceerd in januari 2022. Collega Muylle noemde het een "verschroeiend" rapport en ze zit er niet ver naast. De grootste kritiek is dat deze problematiek de voorbije jaren onvoldoende ter harte genomen werd door Fedris.

Een achterliggend probleem is dat de sociale partners al meer dan 5 jaar geen duidelijk advies hebben geformuleerd over hoe ze dit dossier willen aanpakken. Dat is overigens ook een pijnpunt in heel wat andere dossiers. Er zijn er vandaag al een paar de revue gepasseerd.

Ik wil het rapport even citeren: "Sinds 2016 wacht Fedris op een definitief standpunt van zowel de ministers als de werknemers- en werkgeversorganisaties binnen zijn beheerscomité. Volgens Fedris zijn de sociale partners momenteel voorstander van het ontwikkelen van een algemeen preventie-instrument dat een alternatief kan vormen voor het initiële project van de premiedifferentiatie. De sociale partners zullen dit alternatief verder blijven uitwerken. Deze doelstelling zal opnieuw het voorwerp uitmaken van een KPI in de volgende bestuursovereenkomst 2022-2024."

Ook in het regeerakkoord van uw regering wordt dit thema niet behandeld. Op de website van Fedris is de laatst gepubliceerde beheersovereenkomst die voor de periode 2016-2018, met een addendum voor 2019-2020. We blijven dus in het ongewisse over de beleidslijnen die Fedris nu en de komende jaren zal volgen rond de preventie van arbeidsongevallen.

Zult u naar aanleiding van dit rapport van het Rekenhof de sociale partners vragen dringend een advies uit te brengen rond dit dossier? Zult u daarbij een duidelijke timing meegeven, gezien het belang van deze problematiek voor de bestuursovereenkomst Fedris 2022-2024?

d'assurances de reconnaître les accidents du travail augmente également. Du reste, ces refus sont souvent infondés.

Le ministre plancherait sur un plan d'action. En quoi consistera-t-il? Suivant quel calendrier sera-t-il mis en œuvre?

13.02 Björn Anseeuw (N-VA): La Cour des comptes reproche à FEDRIS, l'agence fédérale pour les risques professionnels, de ne pas avoir suffisamment eu à cœur de remédier à ce problème. Les partenaires sociaux n'ont pas formulé d'avis clair depuis plus de cinq ans.

Ce sujet n'est pas abordé dans l'accord de gouvernement. Le dernier accord de gestion de FEDRIS qui a été publié concerne la période 2016-2018, avec un addendum pour 2019-2020.

Le ministre demandera-t-il aux partenaires sociaux d'émettre d'urgence un avis? Où en est-on sur le plan de l'élaboration d'un nouvel accord de gestion? Le problème des accidents du travail est-il abordé dans la version provisoire de l'accord de gestion?

Wat is de stand van zaken voor wat de aangekondigde beheersovereenkomst betreft?

Komt deze problematiek ter sprake in de voorlopige versie van de beheersovereenkomst van Fedris? Zo ja, op welke manier?

13.03 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de overheid gaat de mist in op het vlak van sancties voor arbeidsongevallen. In de praktijk komt er volgens het Rekenhof weinig in huis van deze sancties in de vorm van extra preventiebijdragen. Begin dit jaar betaalden maar 89 ondernemingen de bijdragen. Vooral de grote bedrijven ontspringen de dans. Het valt daarbij te betwijfelen dat de bijdrage van een dergelijk klein aantal ondernemingen bijdraagt aan het verminderen van het aantal arbeidsongevallen. De bestaansreden van het stelsel komt volgens het rapport zelfs op de helling te staan en we mogen dit dan ook niet onderschatten.

Minstens elke week vertrekt iemand naar zijn of haar werk zonder ooit nog terug te komen. Elke dag zijn er tientallen werknemers betrokken in een ernstig arbeidsongeval.

Het rapport van het Rekenhof raakt enkele punten aan waar wij ons ernstige vragen bij stellen. Tweehonderd ondernemingen die het slechtst presteren worden geselecteerd. Dat is 0,1% van het aantal ondernemingen in België dat personeel tewerkstelt. Waarom is dat zo'n laag cijfer? Kan dit uitgebreid worden? Zo ja, wat is volgens u een wenselijk cijfer?

Hoe komt het dat grote ondernemingen amper voorkomen in die selectie? Nochtans gebeurt daar de helft van de arbeidsongevallen.

Waarom vallen de uitzendsector en de havenarbeid buiten dit stelsel? Gisteren is nog een jongeman van 26 jaar zijn been en een stuk van zijn bekken kwijtgeraakt in de haven. Wat vertellen we steeds opnieuw tegen deze mensen? De haven en uitzendsector zijn twee belangrijke risicosectoren met veel zware arbeidsongevallen.

Slechts 62,2% van de geselecteerde bedrijven betaalde de extra preventiebijdrage. Hoe komt dat?

U reageert samen met de heer Vandenbroucke met een actieplan. Hoe moet dat er effectief uitzien?

13.04 Minister **Pierre-Yves Dermagne**: Mijnheer de voorzitter, veiligheid en welzijn op het werk vormen een prioriteit in mijn beleid. We moeten ijveren voor niet minder dan een nulstrategie voor arbeidsongevallen, zoals vastgelegd in het Europese strategische kader voor veiligheid en gezondheid op het werk 2021-2027.

Naar aanleiding van het rapport van het Rekenhof over de arbeidsongevallen bij ondernemingen heb ik dan ook meteen het initiatief genomen om samen met de minister van Sociale Zaken een werkgroep op te richten. In deze werkgroep zetelen vertegenwoordigers van de beleidscellen Werk en Sociale Zaken, de betrokken federale administratie, Fedris en de FOD WASO. Binnen deze werkgroep werd een actieplan uitgewerkt, dat verder van nabij zal worden opgevolgd.

13.03 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Le gouvernement fait fausse route sur le plan des sanctions pour les accidents du travail. Selon la Cour des comptes, seules 89 entreprises ont payé des contributions de prévention.

Seulement 0,1% des entreprises sont contrôlées. Comment expliquez-vous ce chiffre si peu élevé? Ces contrôles seront-ils étendus? Pourquoi les grandes entreprises ne sont-elles guère contrôlées? Pourquoi le secteur de l'intérim et le travail portuaire sont-ils exclus du système? Comment le plan d'action se présentera-t-il?

13.04 **Pierre-Yves Dermagne**, ministre: Nous devons ambitionner de réduire à zéro le nombre d'accidents du travail, comme souhaité également par l'Europe. Après la publication du rapport de la Cour des comptes, j'ai immédiatement pris l'initiative de créer, en collaboration avec le ministre des Affaires sociales, un groupe de travail visant à développer un plan d'action.

Le SPF ETCS prend l'initiative

Voor de hierna vernoemde actiepunten neemt de FOD WASO het voortouw.

Ten eerste wordt een aselechte lijst van ondernemingen met een verzaamd risico jaarlijks onderworpen aan een verscherpt toezicht.

Ten tweede worden ernstige arbeidsongevallen bij gedetacheerde werknemers in kaart gebracht, meer bepaald op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, waarvoor de Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk een onderzoek heeft ingesteld, met het oog op het formuleren van preventiemaatregelen en om soortgelijke ongevallen in de toekomst te voorkomen.

Ten derde worden bezwaren onderzocht tegen de forfaitaire contributie voor verzaamd risico van ondernemingen die voldoende maatregelen genomen hebben om ongevallen te voorkomen.

Ten vierde, het beter op mekaar afstemmen van de arbeidsongevallenwet en de regelgeving rond welzijn met betrekking tot arbeidsongevallen.

Tot slot, de uitvoering van een functionele analyse in het kader van de oprichting van een elektronisch platform voor het digitaal overmaken van omstandige ongevallenverslagen.

Voor de actiepunten uit het plan waarvoor Fedris is aangeduid, verwijs ik naar de minister van Sociale Zaken, Frank Vandebroucke. Er zal ook rekening worden gehouden met de conclusie van het Rekenhof omtrent de re-integratietrajecten en met de resultaten van de studie van de KU Leuven en de ULB, op vraag van de FOD WASO, over de impact van de gewijzigde regelgeving.

De responsabilisering van bedrijven met veel ziekteuitval behoort tot de bevoegdheid van de minister van Sociale Zaken, Frank Vandebroucke. Ook de vraag met betrekking tot de weigering van arbeidsongevallen door de verzekeringsondernemingen, behoort tot de bevoegdheid van collega Frank Vandebroucke.

13.05 **Nathalie Muylle** (CD&V): Mijnheer de minister, ik heb er alle begrip voor dat dit een gedeelde bevoegdheid is. Het is ook goed dat er snel gereageerd is met de werkgroep, dat er snel geschakeld wordt en dat er initiatieven worden genomen. Ik hoop dat er ook een concrete planning is opgemaakt en dat die goed wordt gevolgd.

Ik meen evenwel dat de problematiek breder gaat dan vervat in het rapport van het Rekenhof. Ik heb dat ook zo gezegd tijdens de bespreking van de beleidsnota. Hier kan het Parlement wellicht ook een rol in spelen, mijnheer de voorzitter. Dit hoort thuis in een globaal debat over arbeidsongevallen. Ik heb voorts aangehaald dat er momenteel onvoldoende controle is op weigeringen. We hebben verder ook een discussie gehad over interimarbeid en arbeidsongevallen, waar er zich nog veel problemen voordoen.

Bij samenwonenden wordt er vandaag vaak geen vergoeding toegekend als de partner slachtoffer is. Dat heeft veelal te maken met de manier van samenwonen en wat er zoal in het samenlevingscontract staat. Ook het niet goed invullen van dossiers, omdat er te

d'élaborer une série de points d'action. Une liste d'entreprises présentant un risque aggravé sera soumise à un contrôle renforcé. Les accidents du travail graves dont sont victimes des travailleurs détachés seront analysés en vue de formuler des mesures de prévention. Les objections formulées contre la contribution forfaitaire pour risque aggravé par les entreprises qui prennent des mesures suffisantes, seront analysées. La loi sur les accidents du travail et la réglementation relative au bien-être seront mieux harmonisées. Enfin, la création d'une plateforme électronique pour les rapports d'accidents fera l'objet d'une analyse fonctionnelle.

Pour ce qui concerne les points d'action liés à FEDRIS, la responsabilisation des entreprises et le refus d'accidents du travail par les assurances, je renvoie vers le ministre des Affaires sociales.

Il sera tenu compte des résultats de l'étude de la KU Leuven et de l'ULB sur l'incidence de la législation modifiée.

13.05 **Nathalie Muylle** (CD&V): Espérons qu'un calendrier concret sera élaboré et qu'il sera suivi correctement. Le problème dépasse, en effet, ce qui est décrit dans le rapport de la Cour des comptes. Le Parlement a un rôle à jouer. Il faut consacrer un débat global à la question des accidents du travail.

weinig informatie voorhanden is of omdat het slachtoffer geen kopie krijgt van zijn aangifte, is een gekend probleem. Dat zijn allemaal zaken die ervoor zorgen dat de cijfers stijgen en die aantonen dat een globale aanpak vanuit het departement Werk aangewezen is.

Ik zou hier dus graag een globaal debat over voeren. Dat is voor mij alvast een eerste stap. Ik zal, zoals gezegd, ook melden aan de voorzitter dat ik meen dat het Parlement hier een rol in kan spelen, en de regering hierin kan versterken om actie te ondernemen.

13.06 Björn Anseeuw (N-VA): Mijnheer de minister, ik denk wel dat timing hier niet onbelangrijk is, maar daarover blijven we in het ongewisse. U hebt een aantal maatregelen toegelicht in het kader van de nieuw opgerichte werkgroep. Daar heb ik bedenkingen bij.

Het gaat hier om dezelfde werkgroep waarin ook de beleidscellen van Sociale Zaken zitting hebben. Ik vind het jammer dat slechts een deel van de activiteiten van die werkgroep hier wordt belicht en dat we ons voor het overige maar moeten richten tot de andere minister. Ik ga ervan uit dat u daar beiden namens de regering vertegenwoordigd bent. U had hier vandaag dus alle activiteiten van die werkgroep kunnen bespreken. Het feit dat u de zaken in vakjes opdeelt, vergemakkelijkt het debat niet, wel integendeel. Het gaat om iets zeer belangrijks. De heer Colebunders heeft daarnet nog een schrijnend voorbeeld aangehaald.

Ik maak me dus wat zorgen over de timing, maar als ik daarbovenop de term 'werkgroep' hoor, maak ik me nog meer zorgen. Daarin wordt immers vaak veel gepraat, maar weinig gedaan. Ik houd dus mijn hart vast, want dit probleem moet wel degelijk met beide handen worden aangepakt. Er is inmiddels ook haast bij want Fedris wacht al sinds 2016 op een advies. De vraag die ik u in dat verband heb gesteld, hebt u zelfs niet beantwoord. We komen er ongetwijfeld uitgebreid op terug.

13.07 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, we weten hoeveel arbeidsongevallen er jaarlijks gebeuren, welke de risicosectoren zijn, dat de meeste ongevallen gebeuren in bedrijven met meer dan 200 werknemers, dat de havens bij de gevaarlijkste werven van het land horen, en dat uitzendkrachten en gedetacheerde werknemers veel kwetsbaarder zijn dan andere werknemers. Het is dus absoluut noodzakelijk om dit sanctiemechanisme, dat er eigenlijk geen is, beter af te stemmen, zodat er gevolgen zijn voor bedrijven die hun werknemers in gevaar brengen.

Er is nood aan een grotere selectie, met een proportionele vertegenwoordiging van grote bedrijven, de havens en de uitzendsector.

Bovendien zijn deze cijfers echt wel het topje van de ijsberg. Elke vakbondsvertegenwoordiger weet dat er druk wordt uitgeoefend door de werkgevers om arbeidsongevallen niet aan te geven. Ik zou zo een reeks bedrijven kunnen opnoemen. De werkgevers zijn overigens meer bezorgd over hun verzekeringspremie dan over de bijkomende preventiebijdrage van de overheid.

Er zijn voorbeelden legio, mijnheer de minister, ik kan ze u voorleggen. Geloof het of niet, maar ik heb weet van een werknemer die op zijn werk zijn hand heeft gebroken, en waarvan noch de

13.06 Björn Anseeuw (N-VA): L'incertitude persiste quant au calendrier. En ce qui concerne les activités de la cellule stratégique Affaires sociales au sein du groupe de travail, nous n'avons qu'à nous adresser à l'autre ministre. Cela ne facilite en rien le débat. Les groupes de travail sont souvent des lieux de discussion plutôt que d'action. FEDRIS est en attente d'un avis depuis 2016.

13.07 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Le mécanisme de sanction doit être mieux ciblé sur les entreprises qui mettent leurs travailleurs en danger, notamment les grandes entreprises, les entreprises portuaires et celles qui font appel à de la main-d'œuvre intérimaire et à des travailleurs détachés. Les statistiques ne sont que la partie visible de l'iceberg. Des pressions sont exercées pour que les accidents de travail ne soient pas déclarés. Les employeurs se soucient davantage de leur prime d'assurance que de la contribution de prévention mise en place par les autorités.

werkgever noch de bedrijfsarts vond dat hij arbeidsongeschikt was. Die persoon heeft voor de rest van zijn werkdag met een gebroken hand op een vuilnisbak gezeten. Dit is geen uitzondering. Elke vakbondsafgevaardigde zal u dergelijke verhalen kunnen vertellen.

Ik wil hier ook een lans breken voor preventie, de versterking van de bevoegdheden en inspraak van de comités voor preventie en bescherming op het werk, zeker ook in kleinere bedrijven, want daar gebeuren veel vreemde dingen. Er is dus nog heel wat werk aan de winkel, mijnheer de minister.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.